

СТРАТЕГІЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В ПІДПРИЄМСТВА СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Шевцова С.В., Станкевич С.Є.

Довгі роки реальний сектор виробництва на Сумщині жив у режимі інвестиційного дефіциту, оскільки великі підприємства віддавали перевагу не інвестуванню ресурсів а, навпаки, вилученню капіталів із виробничої сфери. Сучасна політична ситуація дозволяє говорити, що інвестор дедалі частіше сприймається не як закордонний спонсор, а як особа, що приймає рішення щодо довгострокового вкладення грошей та інших активів, які йому належать, для отримання доходу, матеріальних і нематеріальних зисків (tangible and intangible benefits) не раніше, ніж принаймні через рік.

Інвестиційне середовище в Сумській області останнім часом значно змінилося й позначилося низкою нових тенденцій: по перше, політичне керівництво області чітко й прозоро заявило про нові правила роботи з бізнесом, в т.ч. й іноземним, що виключають будь-які тіньові чи корупційні схеми. По друге, в регіональному, в т.ч. сумського бізнесу з'явилися нарешті інвестиційні ресурси. По третє, раніше намічені інвестиційні переваги пройшли випробування часом і відбулася структуризація об'єктів інвестування залежно від суб'єкта інвестицій. Зрештою, під впливом інвестиційного попиту почали виникати нові ринки. Саме у фазі економічного зростання для українських підприємців відкривається можливість диверсифікації інвестиційних потоків та засвоєння нових інструментів підвищення доходності бізнесу.

Інвестиції, що надходили до регіону, в основному вкладалися в галузі, орієнтовані на випуск продукції для внутрішнього ринку. В промисловість було вкладено 87,3 % всіх іноземних інвестицій, з яких 75,3 % у харчову промисловість.

Загальний обсяг іноземного капіталу, внесеного в економіку Сумської області, на 1 липня 2005 року становить 163,6 млн. дол. США, що складає 132,3 дол. США на одного мешканця області.

Сумська область (разом з Полтавською і АР Крим) має один з найбільших темпів приросту закордонного капіталу.

В Сумській області, як і в інших регіонах України спостерігається нерівномірність розподілу інвестицій по містах і районах області. В

місті Суми сконцентровано 78,4% від загального обсягу по області інвестицій (128,2 млн. дол. США). Таким чином, обласний центр виступає так званим "локомотивом" інвестиційної діяльності, де зосереджені бюджетні ресурси області, кадровий потенціал та розвинена інфраструктура. Найвагоміші інвестиційні ресурси внесено в такі регіони області: Тростянецький район - 25,5 млн. дол. США (15,6 %), м. Шостка - 3,8 млн. дол. США (2,3%), Охтирський район - 2,1 млн. дол. США (1,3%), м. Охтирка - 1,5 млн. дол. США (0,9%). Залученню іноземних інвестицій в економіку області має сприяти також функціонування території зі спеціальним режимом інвестиційної діяльності в м. Шостка. З початку 2005 року реєстрації інвестиційних проектів в м. Шостка не було. Це пов'язане з практичною ліквідацією митних та податкових пільг для підприємств, що працюють на цій території.

У січні-червні 2005 року підприємствами та організаціями усіх форм власності за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 645,2 млн. грн. капітальних інвестицій. Найвагомішу частку з них (86,5 %) становили інвестиції в основний капітал (у капітальне будівництво і придбання машин та обладнання). Основним джерелом надходження інвестицій в основний капітал залишаються власні кошти підприємств та організацій - понад 80 % загального обсягу, наповненням яких є прибуток, отриманий від усіх видів господарської діяльності. Значна частина капітальних вкладень направлена на технічне переоснащення та реконструкцію діючих підприємств. В інвестиційному процесі важлива роль належить банківським установам. Загальна сума кредитів, направлених в інвестиційну діяльність, склала 22,6 млн. грн. під середньозважену відсоткову ставку 14,4 % річних.

Щоб дати реальну оцінку регіонального інвестиційного клімату, треба охарактеризувати п'ять найбільш важливих складових: політичну обстановку, правове середовище, макроекономічні фактори, податкове оточення і регуляторний вплив.

Сприяти збільшенню надходжень прямих іноземних інвестицій в економіку Сумської області можуть розв'язання проблем розвитку венчурного інвестування.